

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Havs- och vattenmyndigheten

Yttrande över förslag till ändrade regler gällande rapportering i elektronisk kustfiskejournal

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Remissen innehåller förslag till ändringar i Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter (HVMFS 2018:11) om befälhavares skyldigheter att rapportera och anmäla yrkesmässigt fiske i havet. Förslaget innebär en utökad möjlighet att förhandsanmäla och annullera förhandsanmälan för de yrkesfiskare som är skyldiga att rapportera i den elektronisk kustfiskejournal och som nu kan ske i Havs- och vattenmyndighetens nyutvecklade elektroniska fångstrapporteringsystem.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Det anges i remissen att i syfte att dels underlätta rapporteringen för fisket, dels få till ett elektroniskt flöde för alla de uppgifter som fisket rapporterar in till Havs- och vattenmyndigheten, startade myndigheten år 2018 ett arbete med att utveckla ett nytt elektroniskt rapporteringssystem. Vidare anges att det nya systemet ska ersätta alla befintliga fångstrapporteringsflöden inom yrkesfisket och att det ska fungera i smartphone, surfplatta eller dator. Systemet ska implementeras löpande. Det anges att den första utvecklingsfasen har fokuserat på det kustnära fisket, dvs. det yrkesfiske som idag rapporterar i kustfiskejournal. Det anges att i syfte att skapa en fungerande övergång, där myndigheten kan möta den service- och support som kan komma att krävas, har förslagsställaren beslutat att de yrkesfiskare som idag omfattas av krav på rapportering i elektroniska kustfiskejournalen ska bli den grupp som först rapporterar i det nya elektroniska fångstrapporteringsystemet.

Förslagsställaren anger vidare att i det nya elektroniska fångstrapporteringsystemet är det möjligt för yrkesfiskare att elektroniskt både skicka in sina förhandsanmälningar och begära annullering av förhandsanmälan. Förslagsställaren föreslår därför två mindre regeländringar som möjliggör för befälhavarna att använda sig av denna funktion. Det anges dock att eftersom det i vissa fall kan vara lättare för yrkesfiskaren att ringa in sin komplettering när denne befinner sig på fartyget, i stället för att göra detta via sin smartphone eller surfplatta, kommer möjligheten att förhandsanmäla samt komplettera förhandsanmälan via telefon att kvarstå.

Regelrådet finner redovisningen av bakgrund och syfte godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Det anges i remissen att om ingen reglering kommer till stånd kommer funktionerna i det nya elektroniska fångstrapporteringsystemet gällande elektronisk förhandsanmälan och annullering av förhandsanmälan inte kunna nyttjas. Anmälningar måste i så fall fortsätta ringas in per telefon till Centrum för fiskerikontroll (FMC). Inget anges om alternativa lösningar.

Regelrådet gör följande bedömning. Beskrivningen av effekter av om ingen reglering kommer till stånd är tillräckligt tydlig. Regelrådet har däremot inte kunnat utläsa en beskrivning av alternativa lösningar. Med anledning av förslagets karaktär kan dock en utelämnad beskrivning godtas ändå.

Regelrådet finner redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Förslagsställaren anger att gällande regler om rapportering i kustfiskejournal går utöver de skyldigheter som regleras i EU-förordningar, men är i enlighet med vad som följer av Sveriges anslutning till EU och Sveriges skyldighet att vidta kontrollåtgärder för att efterleva de krav som ställs inom den gemensamma fiskeripolitiken. Vidare anges att det nya rapporteringssystemet underlättar för fisket att rapportera sina fångster. Förslagsställaren konstaterar att de ändringar som behandlas i aktuell remiss innebär en mindre regelförenkling eftersom yrkesfisket ges en utökad möjlighet för hur förhandsanmälan och begäran om annullering av förhandsanmälan ska anmälas till myndigheten.

Regelrådet finner redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Förslagsställaren föreslår att de förordade regeländringar ska träda i kraft den 12 april 2022, för att kunna tillämpas under hela lax- och makrillfiskesäsongen. Vad gäller behov av informationsinsatser anges att i samband med lanseringen av det nya systemet kommer Havs- och vattenmyndigheten dels ha riktade informationsinsatser till berörda yrkesfiskare, dels lägga ut information på myndighetens hemsida. Vidare anges att det nya systemet kommer att kunna laddas ner via Havs- och vattenmyndighetens hemsida, vilket myndigheten också kommer att skicka ut information om.

Regelrådet finner redovisningen av särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Det anges i remissen att de föreslagna regeländringar berör ca 100 yrkesfiskare, varav ca 75 stycken fiskare som fiskar lax i Östersjön och ca 25 stycken makrillfiskare i Västerhavet. Vidare anges att de berörda aktörerna till största del är egenföretagare. Samtliga berörda fiskare bedriver sin verksamhet i mikroföretag och övervägande majoritet, ca 75 procent, har

en enskild firma. Det anges dock att det finns ett par handelsbolag och drygt 25 aktiebolag med någon enstaka anställd som också berörs av regleringen.

Regelrådet finner redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

De föreslagna ändringarnas kostnadsmässiga effekter för yrkesfisket bedöms som ringa. Förslagsställaren anger att det nya fångstrapporteringsystemet har utvecklats med fokus på förenklad och automatiserad inmatningsprocess och avsikten är att förenkla den rapportering som fisket är skyldig att göra. Förslagsställaren bedömer därför att den tid som varje befälhavare idag lägger ner på att rapportera in uppgifter samt ringa in förhandsanmälan till myndigheten kommer att minska. Det anges dock att det inte går att dra några generella slutsatser om hur stor tidsvinsten blir eftersom det beror på hur den enskilde yrkesfiskaren väljer att använda den nya rapporteringsmöjligheten. Förslagsställaren anger att det kommer att finnas fiskare som rapporterar allting direkt i telefonens applikation, medan andra i stället exempelvis väljer att förhandsanmäla via telefon och i övrigt rapportera fisket på en dator hemma.

Förslagsställaren anger vidare att flexibiliteten med olika möjligheter av plattformar för rapportering innebär att rapportören i större utsträckning själv kan avgöra när rapporteringen ska ske i stället för att avvakta tillgång till en dator. Yrkesfiskaren kan tack vare detta, bättre själv besluta om när arbetsdagen ska ta slut. Förslagsställaren bedömer därutöver att för de yrkesfiskare som redan dag har en smartphone eller surfplatta, som kan tas med på fiskeresan, innebär regleringen inga andra förväntade kostnader. De yrkesfiskare som ännu inte har någon smartphone eller surfplatta, men som vill införskaffa en sådan för att kunna nyttja det nya rapporteringssystemet fullt ut, kommer att behöva köpa en smartphone eller surfplatta. Det anges dock att det finns möjligheter att erhålla ekonomiskt stöd genom Europeiska havs- och fiskerifonden (EHFF). Stödet administreras av Sveriges jordbruksverk och kan bland annat lämnas för utgifter som rör IT-utveckling och inköp av utrustning kopplat till elektroniska registrerings- och rapporteringssystem.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på berörda företagens kostnader, tidsåtgång och verksamhet godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Förslagsställaren bedömer att de föreslagna ändringarna inte medför någon påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet kan inte se någon uppenbar påverkan på konkurrensförhållandena som kunde och borde ha tagits upp. Beskrivningen är därför tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Förslagsställaren bedömer att de föreslagna ändringarna inte påverkar företagen i några andra avseenden än de som nämnts ovan.

Regelrådet gör följande bedömning. Regelrådet finner ingenting i förslaget som uppenbart talar emot förslagsställarens bedömning och beskrivningen kan därför anses tillräckligt tydlig.

Regelrådet finner redovisningen av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Det anges i remissen att de föreslagna ändringarna är avsett att i första hand underlätta för det småskaliga fisket.

Regelrådet gör följande bedömning. Det framgår tydligt i konsekvensutredningen att särskilda hänsyn till små företag har tagits vid reglernas utformning. Beskrivningen är därför tillräcklig.

Regelrådet finner redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning godtagbar.

Sammantagen bedömning

Redovisningen av alternativa lösningar hade med fördel kunnat vara tydligare men det hindrar inte att den befintliga redovisningen i alla delar är tillräckligt väl beskrivna.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 9 mars 2022.

I beslutet deltog: Claes Norberg, ordförande, Anna-Lena Bohm, Hans Peter Larsson och Lennart Renbjer.

Ärendet föredrogs av: Steven Wall.

Claes Norberg
Ordförande

Steven Wall
Föredragande